

Hoofdstuk 2 - Zelfstandig werk

1. Lessenrooster met 8 uur zelfstandig werk

Samenvatting

Freinetschool Villa da Vinci (K.A. Sint-Niklaas) roostert vanaf september 2013 in de tweede graad (secundair onderwijs) **wekelijks acht uur zelfstandig werk** vast in : de leerlingen van de vier klassen verwerven en verwerken wezenlijke leerstofonderdelen zelfstandig, onder begeleiding (coaching) van vier leerkrachten. Streefdoelen zijn (behalve het verwerken van de leerstof) : vakoverschrijdend werken, projectwerk, leren plannen & uitvoeren, leren leren, *peer tutoring*, doorgedreven differentiatie.

Zie het bestand "Zelfstandig werk in het lessenrooster".

Zelfstandig werk : waarom & hoe?

Freinetschool Villa da Vinci tracht de kunstmatige opsplitsing in vakken (en het daarmee verbonden 50-minuten-schoolbelritme, dat het natuurlijk leren zo moeilijk maakt) op verschillende manieren te doorbreken :

- Elke klas heeft een kernleerkracht, die er acht tot veertien uur per week lesgeeft (inclusief een uur klasraad). Zie dia's 14-17.
- Leerkrachten die verschillende vakken willen geven, krijgen bij de toekenning van attributies voorrang boven anderen.
- Leraren werken vakoverschrijdende projecten uit.

Vervolgens kunnen de leerkrachten die dat wensen, een deel van de leerstof als zelfstandig werk aanbieden. Deze collega's stappen mee in de "zelfstandig-werkpool", die we vanaf september 2013 vast inroosteren. Zie dia 8.

De vier klassen van de tweede graad (3 en 4 freinet humane wetenschappen; 3 en 4 freinet wetenschappen, zie dia 5) hebben gedurende vier dagen wekelijks twee lesuren zelfstandig werk (ZW). Dit ZW valt voor de vier klassen op hetzelfde moment. Vier leerkrachten begeleiden de leerlingen, zodat altijd voor bijna alle vakken een leerkracht kan helpen. De leerlingen kunnen zelf kiezen (in functie van hun planning) aan welk leerstofonderdeel of welk project ze willen werken. Zie dia 10.

Op deze manier hopen we de leerlingen in sterke mate mee verantwoordelijk te maken voor hun leerproces. De leerlingen leren het werk inplannen en hun planning uitvoeren. De nadruk ligt sterk op leren leren, peer tutoring, sterke vakkenintegratie (vakoverschrijdend leren). Het zelfstandig werk laat ook een hoge mate van differentiëring toe. De rol van de leerkracht is in de eerste plaats dat hij of zij de leerling persoonlijk begeleidt (coaching). Zie dia 12.

2. Portfolio wiskunde jaar 3

De bestanden “portfolio wiskunde jaar 3” en “eigen planning wiskunde door de leerlingen” zijn voorbeelden van hulpinstrumenten voor de leerlingen (planners) om het zelfstandig werk bij wiskunde te organiseren.

Deze documenten zijn ook als Excel-bestand beschikbaar.